

UTDRAG UR NYHETSBRVET
Teknikundervisning i skolan
nr 3, oktober 2018, årgång 24

STI is the new black

TEXT: CLAES KLASANDER, FÖRESTÅNDARE CETIS
FOTO: KATARINA REHDER, CETIS

Inom naturvetenskaplig undervisning i grundskola och gymnasium har på senare år SNI svävat upp som en ballong. SNI står för samhällsfrågor med naturvetenskapligt innehåll. För oss som arbetar med teknik i skolan finns det anledning att fundera på både vad vi kan lära av detta och vilka likheter och skillnader vi kan se gentemot teknikundervisningen. Är det dags att börja tala om STI, det tekniska innehållet i samhällsfrågor?

Jag tycker det finns flera anledningar att göra det! För det första, eftersom det är så tydligt att tekniken påverkar samhället – och har gjort det sedan människan blev en kulturvarelse. För det andra, för att samhället och tekniken påverkar varandras framväxt. För det tredje för att tekniken, till skillnad från naturen, kan värderas eftersom det är den människoskapade tekniken som ger förutsättningar för de samhällsfrågor vi behöver ta ställning i, bedöma konsekvenser av etc. För det fjärde är de samhällsfrågor man kan använda i undervisningen i hög grad tekniskt aktuella.

Autentiska uppgifter

”Det som kännetecknar arbetet med SNI är att man utgår från autentiska situationer. Det kan handla om framtidsfrågor, miljöfrågor, kostråd för bästa effekt av träning eller snabbast viktnedgång”, skriver Skolverket i handledarguiden till den SNI-modul man nu kan finna på Lärportalen. Man nämner också abort, hållbar konsumtion, klimatförändringar, mat- och energiförsörjning och gen-teknik. Redan i en sådan formulering kan man se att de kontexter och frågeställningar man kan finna i en dagstidning kan ge underlag för att diskutera just de tekniska aspekterna. Vilken teknisk kunskap och erfarenhet kan eleverna behöva, eller fördjupa, när man resonerar om STI? Mitt svar är: en grundläggande teknisk bildning.

Samarbete mellan ämnen

Man skulle även kunna argumentera för SMI (matematiskt innehåll), SEI (estetiskt innehåll), SSI (språkligt innehåll), SHI (historiskt innehåll) etc. Vi vet ju att skolämnen är konstruktioner och att en omvärldsfokuserad undervisning löser upp en del av ämnesgränserna till förmån för en mer holistisk syn, där samhällsfrågor kan belysas från flera håll. Skolverket skriver vidare i en av SNI-modulens studietexter: ”En utmaning är att reda

”

I teknikämnets kursplan framgår det med stor tydlighet att den redan rymmer STI-relaterade perspektiv.

ut vilka kopplingar SNI-baserad undervisning har till andra ämnen och hitta former för samarbete.” Jag tror det kan vara en klok hållning, att se på det som en spännande utmaning.

Teknikens samhällsfrågor

Att tillsammans med elever arbeta med samhällsfrågor – oavsett från vilken skolämneshakgrunden man gör det – handlar inte i första hand om att hitta intresseväckande kontexter för att lära eleverna ämnets elementa. Nej, det handlar snarare om att använda de samhällsfrågor som bredda frågeställningarna eller påståendena från t.ex. media för att belysa, fördjupa, bredda och problematisera, i vårt fall, teknikens roller i sådan debatt. Och den tekniska bildningen eleverna håller på att utveckla.

Teknikämnets kursplan är redan där

Redan när man läser syftet i teknikämnets kursplan framgår det med stor tydlighet att den redan rymmer STI-relaterade perspektiv kring t.ex. etik, genus och hållbar utveckling. Detta speglas även i förmågorna och det centrala innehållet. Tekniken griper in i samhället och den förståelse eleverna behöver utveckla kring detta är en väsentlig del av ämnets bas. Låt oss fortsätta att tillsammans utveckla teknikämnet i denna riktning!